

Lfd. 708.

27 Schmidt, Michael

met. 21. - 157

PRÆCO PACIS

Sive

RESTITUTÆ

GERMANÆ PACIS

MIRACULUM,

SIVE

Dissertatio Theologica, de insigni Dei omnipotentis, quod sacro sancto Romano Imperio, haud ita pridem concessit, restitutæ pacis beneficio, quomodo illud ipsum merito pro immenso, & stupendo Miraculo habendum, quod fere præter spem, præterque omnem expectationem contigit, & propterea, merito dignis laudibus deprædicandum est,

In illius rei glorificationem & conservandam memoriam, gratamque posteritatis recordationem, & quorumcumque Christianorum, qui super hac re gaudio affecti sunt, congratulationem, prælo commissum,

per,

M. CHRISTIANVM CHRISTIANI Stetinensem
Pomeranum, ad annos 38. Ecclesiæ Dei quæ Stendaliæ, in proce-
rum Veteris Marchiæ Metropoli, in aede Divi Petri colligitur
Pastorem, & Ministerij, quod ibidem est,
Seniorem.

MAGDEBURGI, Typis Mulletianis.

*Magnifico,
Prænobilissimo, Eruditione, virtute, atq; omnimoda
rerum Experientia Eminentissimo*

VIRO,

DN. THOMÆ A KNESEBECK
Serenissimi atq; Potentissimi Electoris Branden-
burgici à Secretis consiliis consiliario intimo, &
quondam Veteris Marchiæ Capitaneo meritissi-
mo jam emerito,
Hæreditario in Thyssen, &c.

*NEC NON
Reverendo, Prænobilissimo, Et strenuo omni Eruditionis Et Virtutis
laude celebratissimo Virò,*

DN. BALTHASARO à DEQVED
Ejusdem Illustrissimi & Celsissimi Electoris Bran-
denburgensis consiliario Præstantissimo, Excellentissi-
moque & Canonico Havelbergensi
spectatissimo,
Hæreditario in Decetz &c.

Dominis Patronis, Mœcenatibus & Promotoribus suis
omni animi observantia colendis, præsens hoc scriptum,
in prosperitatis appreciationem & suæ observantiæ
contestationem dedicat

Autor.

MAGDEBURG Typis Malletianis.

Præfatio Dedications.

Agnosce, Prænobilissime, Domine
Capitane, à Knefebeck, nec non Præ-
Reverende & Nobilissime Dn. Consili-
arie & Canonice à Dequed Domini, Pa-
troni, Meccenares & Promotores, omni
animi observantia enixim colendi, Ju-

dicum 6. capite. v. 24. legimus, quod posteaquam Gi-
deoni Heroi ab angelo denunciatum fuit, quod popu-
lum Israeliticum de manu hostium redimere & eximere
deberet, ille illi ipsi gratitudinis ergo altare crexerit,
quod ALTARE sive DOMINUM PACIS, hoc
est monumentum pacis, sive divinæ gratiæ signum vo-
cavit, quo illius rei gestæ recordari posset.

Et illo ipso facto nos de nostro officio commone-
facit, quid nimirum nobis hoc tempore faciendum sit,
ubi Deus Sacrosancto Romano Imperio iterum benignam
Pacem restituit, ut debitam illi gratitudinem exhibeamus,
videlicet, quod parem in modum illi ARAM PACIS,
debeamus extruere, quemadmodum Gideon suo tempore
fecit, quæ hujus rei memoriale atque perpetuum atque
immortale monumentum sit, quo illius crebram memoriam
possimus recolare.

Eamq; non tam lapideam ex aggere, & congerie
lapidum extructam, uti suo fecit tempore Gideon.

Sed aram devotæ gratiarum actionis, quâ dignæ
Deo pro hoc beneficio gratiæ persolvantur.

Aram ardentis deprecationis quâ thymiama &
thus devotæ orationis Deo adolemus & sacrificia labio-
rum offerimus, Osee 14. v. 3.

Aram penitentis & vitæ innovationis, quæ vitam
nostram

Præfatio De-
dicationis ab
ara Pacis, quâ
Gideon extru-
xit de qua Ju-
dic. 6. v. 24.
constat.

I.
Historica il-
lius rei recita-
tione,

II.
Illius ad præ-
sens meum
propositum
applicatione,
quod nimirum
confirmem
aram Deo
extruere de-
beamus, præ-
senti pacis
tempore, vi-
delicet,

1. Nō lapideam aut Saxeam,
2. sed aram gratiarum actionis,
3. Aram deprecationis,
4. Aram penitentis,

nostram emendemus, & ad meliorem frugem recipiamus.

Aram gratæ recordationis, ut illius rei crebram memoriam instituamus & nobis sæpe illius memoriam in animum reuocemus.

III. Illud ipsum enim fieri fas & iustum est, ut illius rei memoria longè conseruetur.

Huius assertionis confirmatione, quæ defumitur.
1.
E statuis honorum, quæ quondam viris benemeritis erectæ sunt, de quibus, Ravil, in officin. p. 668.

2.
Ex Epiraphiis emortualibus, qualia fuerunt.
1. Statua Absolonis de qua, 2. Sam. 18. v. 18
2. Statua Rahelis de qua, Gen. 35. v. 10.

3.
E statuis pacis quæ in iudicium illius sitæ fuerunt.

1. Ab Israelitis uti videre licet.

Josuz 22, 10.

In specie vero legimus, quod & pia antiquitas talia monumenta pacis publica curavit erigi, posteaquam illa ipsa uno vel altero modo reducta atq; restituta fuit.

Illud ipsum enim factum est ab Israelitis in terram Canaæ introductis, quod ubi præmolestiis priorū itinerrum soluti fuerint, in distributione regionis, quæ inter illos, & inter reliquos sui populi tribus facta fuerat, in signum unitatis religionis, & fraternæ concordæ aram crexerit, quæ testis esset, quod unius gentis consortes essent,

essent, & ad unum & eundem populum Israeliticum ve-
ræ fidei confessores pertinerent.

Præsertim vero illud ipsum factum est, 1. Maccab. 8.
v. 22. Judæis, qui tempore Judææ Maccabæi vixerunt,
quod postquam pactum pacis cum Romanis inierint,
illud ipsum conservandæ perpetuæ memoriæ ergo tabu-
lis æneis consignari & insculpi fecerint.

Et consimiliter legimus. 1. Maccab. 14. 18. quod
postquam Romani obitum Jonathæ resciverint, quod in
prælio occubisset, cum illius fratre Simone summo sa-
cerdote & duce populi Israelitici fœdus pacis, quod an-
tea cum Judæis pepigerant, renovarint, orichalcinis ta-
bulis inscribi curarint, & columnis templi annexerint, ut
in monte Sion suspensum à quibusvis prætereuntibus le-
gi poterit.

Et quod magis est, legimus illud ipsum factum esse à
Romanis ut Paci Divæ cuidam, quam pro Dea habue-
runt, & impetrandæ pacis gratia pro Dea coluerunt tem-
pla extruxerint, in quibus huic Divæ sacra fecerunt, &
sacrificia obtulerunt, præsertim pacis tempore patentia
ut quibusvis ingredientibus monumentum pacis essent,
& quod ea occasione Deo pro concessa pace gratias e-
gerint, ubi illa aliàs belli tempore occlusa fuerant, quem-
admodum testibus historiis illud ipsum tempore Nativi-
tatis Christi factum, ut istud templum pacis, non modo
aliquot annos clausum fuerit, sed totum conciderit &
collapsum sit, uti ab oraculo quodam prædictum fuit,
quod id ita fieri & illud templum collabi deberet quan-
do virgo pareret, propterea, quod ipse Princeps Pacis
Christus nasci deberet, cui aliud pacis templū æternum
in celo extructum esset, in quo electi tandem conveni-
rent, & Deum æternum pacis autorem & Principem ve-

nerarentur, & colerent, & quod id ipsum multo firmitus
pacis templum futurum sit, quam illius alterum fuit,
quod Romæ extractum fuit, quod nullam ruinam me-
tuere debeat, sed in perpetuum manere, uti sibi sinistro
intellectu hujus oraculi Romani imaginati fuerunt,
quod cum isto templo suo futurum esset.

III.

Illius officij
commendati-
one quod me-
rito ista de-
votio nostro
tempore imi-
sanda sit,

Ut si illa ipsa ita constituta fuerint, quod tales be-
nignæ pacis memoriæ apud Judæos & Ethnicos institu-
ta fuerint, multo magis nos Christianos deceat, ut illud
ipsum præsentem tempore in imitationem trahamus, ubi
Deus nobis collapsam pacem restituit, ut illius rei publi-
ca monumenta ponamus, debitæ gratitudinis ergo, & ut
non modo Deo omnipotenti pro immenso isto benefi-
cio debitam gratitudinem persolvamus, sed ut & ista ra-
tione hujus rei memoriæ ad posteritatem propagemus
& perpetuo conservemus quo minus illo tempore inte-
reat & intercidat, sed ut successores quoque nostri ea de
re commones facti, Deo omnipotenti unâ nobiscum pro
isto beneficio devotas redderent gratias, quod in eo-
rum æquæ atq; in nostrum emolumentum pacem redin-
tegrari fecerit, cujus unâ nobiscum in futurorum tem-
porum meliori sorte, quam illorum in qua Antecessores
& patres constituti fuere possint perfrui.

1.
Non tam cre-
dis tabulis æ-
neis aut ori-
chalcinis,

2.
Sed facti hu-
jus propaga-
tione quæ sit
typis plum-
beis.

Job. 19. v. 23, 24

Idque non tam æneis aut arcis tabulis, vel lapideis
& saxeis columnis, in quibus res hæc apud Judæos & Eth-
nicos insculpta fuit quam in visceribus nostrorum cordium in-
fixa penetrabilibus, ut illius semper possimus esse memo-
res, non literis atramentariis, sed plumbeis consignata,
quod non melius nisi typographica divulgatione potest
fieri, uti testatur Job optans, ut sermo suus, quem de Go-
ele & cognato suo, à quo in novissimo die, proprio cor-
pore

ore resuscitandus esset, plumbeis literis exscriberetur,
& istis verbis egregiam artis typographicæ Ideam, & il-
lius primum fundamentum proponit, quæ plumbeis li-
teris perficitur.

Quia propter, ut illud ipsum possit fieri, & ut ista ra-
tione memoria hujus rei diu conservari possit, si illi ipsi
tale monumentum aliquod publicum, prælo publico
poneretur. Non modo alia scripta quædam Germanica
aliquandiu concepi, quæ ad hujus beneficii de prædica-
tionem faciunt, quæ alibi delineata sunt, ut ex illis, quæ
nam illorum summa sit, constet, sed etiam in illorum nu-
mero præsens hoc exarare volui, quod restitutæ Pacis
Miraculum vocatur, partim ut privatæ meæ gratitudinis
monumentum esset, quo Deo omnipotenti, pro præsti-
to beneficio gratias agerem, partim ut esset monumen-
tum gratitudinis publicæ, quo alij ad consimilem grati-
arum actionem incitarentur, quemadmodum fecit Noa,
talem gratitudinis aram Deo omnipotenti extruens, po-
steaquam aquæ diluvij absorptæ fuere, & Gideon altare
tale pacis erigens, ubi Dux & Judex populi Israelitici
constitutus fuit, & Judæi tempore Maccabæorum ubi
pacta pacis inter se & Romanos inita tabulis Orichalci-
nis in perpetuam rei memoriam suspenderunt, uti paulo
ante dictum est.

Et hoc ipsum scriptum, Vestris Magnificentis præ-
reverendæ Dignitati, & Præ Nobilissimis vestris Præe-
minentis dedicare & inscribere volui, partim, ut esset
monumentum meæ erga vos observantiæ, partim lau-
dabilis vestrorum meritorum, apud posteritatem con-
servandæ memoriæ, partim ut esset monitorium de ne-
gocio

V.
Præsentis mei
propositi ex-
plicatione
quod istam
ob causam
præsentem
scriptionem
suscipere vo-
luerim.

Gen. 8. v. 10.

Jud. 6. v. 9. &
10.

1. Maccab. 8.
v. 22.

VI.
Præsentis scri-
pti dedicatio-
ne.

gocio quodam promovendo, quod à vobis aliquando
literis supplicibus uti verbis petitum fuit.

Illud ipsum enim faciendo etiam atq; etiam roga-
tum volo, ut quicquid est, quod hujus generis scripti Of-
fertur, benigno animo accipere & mihi meisq; ulteriore
affectione addicti esse manere velitis, meam & illorum
salutem promovendo.

Pro quo vicissim sum, ad subeunda vestra servitia
quovis tempore paratissimus. Mediante commenda-
tione Divinae protectionis & felicitis novi Anni appropria-
tione manendo.

Stendalia 1. Januarij

Anno 1651.

Vestra Magnificentiæ in ur & Regni

Vestra Prae Reverende, & Prae Nobilif-

sima Eminentiae

Studiofissime dedisus.

M. Christianus Christian.

Recu-

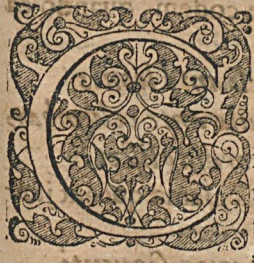

RECUPERATÆ PACIS,
MIRACULUM,

SIVE

Dissertatio Theologica, de insigni Dei omnipotentis, quod In benignâ pacis redintegratione nostris temporibus concessit, beneficio, quomodo illud ipsum merito pro stupendo miraculo habendum & dignis laudibus depradicandum sit.

Prima hujus Scripti Pars,
*De rebus quibusdam quæ pro factu planè
impossibilibus habentur.*

Christiane, quisquis es Lector, cui hæ, quas vides, pagellæ perlustrandæ perhibentur, Multa sunt, quæ à Poetis, & alijs Scriptoribus pro factu planè impossibilibus habentur, de quibus antiquitus præsumtum fuit, quod veluti naturæ contraria plane evenire nequeant, Ad ut

proverbiali locutioni locum dederint, & antequam eorum unum vel alterum existere credi possit, hyperbolicè dictum sit quod versimile sit, quod prius hoc vel illud possit

B

fit

fit fieri, verbi gratia, quod dulcia amara, & nigra possint
alba fieri, uti testatur Virgilius Ecclog. 8. quando dicit.

*Dulcia amara prius fient & molliã dura,
Candida nigra oculi cernent & dextera læve,
Migrabunt casus aliena in tempora rerum.*

Quod prius possit fieri ut cervi in aere, & pisces in agris capi-
antur, quemadmodum consimiliter testatur Virgilius,
ita ea de re scribens.

*Ante leves ergo piscentur in aëre cervi,
Et freta destituent nudos in litore pisces,
Ante pererrat is amborum finibus exul,
Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania
Tigrim.*

Quod prius lupi & oves, vituli & Leones inter se conveni-
re, & amicitiam possint colere, teste eodem, quando ea
de re ita scribit.

*Ante lupos rapient, hadi vituli ante leones
Delphines fugient pisces, aquila ante columbas,
Et conversa retrò rerum discordia gliscet,
Quod prius Gryphes & equi, canes & Damæ queant jun-
gi, teste eodem, quando ita inquit.*

*Iungentur iam Gryphes equis & vog. sequenti
Cum canibus timidi venienti ad pocula damæ,
Et quæ illius nodi plura sunt, de quibus apud eundem le-
gitur, quando de illis ita differit.*

Palli-

*Pallida flavescent astu sitientia prata
Immatura cadent ramis pendentia mala,
Desinet & Sylvae frondes & fontibus humor,
Item, Flectite currēt es nymphas vaga flumina retro
Flectite & adversis cursum diffundite campis,
Incurrent amnes passim remeantibus undis,
Et in eundem sensum scribit Ovidius lib. 13. Metamor.*

*Ante retro Simois fluet, & sine fontibus Ida,
Stabit & auxilium promittet Achaia Troia,
Item idem, lib 14. Metamorph.*

*— Prius inquit in aethere frondes,
Glaucus & in summis nascentur fontibus algae,
Item idem lib. 25. Metamorph.*

*Desinet alba dies & in alto Phabus anhelos
Aequore tanget equos,
Et lib. 1. de Ponto.*

*Nam prius incipient, turres vitare columbae,
Antra ferae, pecudes gramina, mergus aquas,
Et lib. 2. de Ponto inquit Ovidius.*

*Longa dies citius hyemali tempore, noxq;
Tardior hyberna solstitialis erit.
Nec Babylon aestum nec frigora Pontus habebit
Caltha q; praestantes vincet odore rosas,
Quam tibi nostrarum veniant oblivio rerum,*

Item idem alibi.

Nam caput e nostracitius ceruice recedet,
Et patriar festis lumen abire genis,

Et idem alibi,

Cyniphia segetis citius numeratis aristas,

Alt aq. quam multis floreat Hybla thymis,

Et quot aves motis nituntur in aere pennis

Quotq. natent pisces aequore certus erit,

Et lib. 4. de Ponto inquit Ovidius,

Nam prius umbrosa carituros arbore montes

Et freta velivolae non habitura rates,

Fluminaq. in fontes cursu reditura supino,

Gratiaquam meriti possit abire tui,

Idem Ibidem,

Sed prius huic desine, & bellum & frigora terris,

Inuisus nobis, qua duo pontus habet,

Et tepidus Boreas, nec sit praefrigidus Ister,

Ad fontem Xanthi versa recurret aqua,

Idem lib. 1. de arte amandi,

Desinet esse prius contrarius ignibus humor,

Functaq. cum luna, lumina solis erunt,

Parsq. eadem Cali Zephyros emittet & Euros,

Et tepidus gelido stabit in axe notus,

Et nova fraterno veniet, discordia fumo,

Quam vetus accensa separet ira pyra,

Et ver, autumno, bruma miscbitur aetas,

Atq; eadem regio vesper & ortus erit,

Item alibi idem.

Vere prius taceant, volucres, astate cicada,

Menelaus lepori det sua terga canis,

Idem lib. 3. tristium.

Spiritus hic vacuus prius extenuandus in auras

Ibit & in tepido deseret ossa rogo,

Idem lib. 5. tristium.

Canas prius gelido desint absynthia Ponto,

Et careat dulci Tinacris hyblathymo,

Immemorem quã te quisquam convincat amici,

Propertius lib. 1. Carm.

Nulla prius vasti labentur flumina ponti,

Annus & in versas duxerit ante vices,

Idem lib. 2.

Terra prius falso partu deludet arantes,

Et citius nigros sol agit abit equos,

Fluminaq; ad caput incipient revocare liquores,

Aridus & sicco gurgite piscis erit,

Idem lib. 3.

Flamma per in versas citius sedetur aristas,

Fluminaq; ad fontis sunt reditur a caput,

Et placidum syris portum & bona littora nautis

Præbeat Hospitium se va Malea suo,

Et alibi.

*Tu prius & fluctus poteris siccare marinos
Altaq; mortali diligere astra sono,*

Lucanus lib. i.

————— omnia mixtis,
*Sidera sideribus concurrent, ignea pontum,
Astra petent, tellus extendere litora tentet,
Excutietq; fretum fratri contraria Phabo,
Ibit & obliquum bigas agitare per orbem,
Indignata diem poscet sibi totaq; discors,
Machina divulsi turbabit sidera mundi,*

Horatius lib. i. Carminum.

*Sed prius Apulis,
Iungentur Capreae lupis,*

Idem in Epido.

*Priusq; calum sidet in inferius mare
Tellure porrecta super,*

Idem ————— *Simul imis saxa renarint,
Vadis regna tuis,*

Iuvenalis Satyr. 10.

*Promptius expediã quot amaveris Hippia Mæchos
Quot Themison agros autumno occiderit uno,
Quot Besylus socios quot circumspexerit Hylus
Pupillos, quot longa viros exorbeat uno*

Mau-

*Maur a die, quot discipulos inclinet Amillus,
Percurram citius quot Urbes possideat nunc,
Quo tendente gravis inveni mihi barba sonabit.*

Perseus Satyr. 5.

*Sambucam citius Cato aptaveris alto,
Staius lib. 13. Sylv.*

Hybernos citius numeraveris imbro,

Sylvarumq; comas,

Et idem lib. 15.

————— *Potius fugientia ripas,*

Flumina de vinces rapidis aut ignibus obstes

Quam miseros lugere vetes

Et lib. 16. Thebaid.

Ante hac excussa fronde scet lancea ferro,

Inachus ante retro vesterq; Acheolus abibunt.

Idem lib. 8.

————— *Citius me flumina contra*

Infandum tuere & magno bellare parenti,

Aspiciat,

Idem lib. 3. Achil.

Sed pater arte igni ferroq; excisa iacebit

Scyrus & in tumidas ibunt hac versa procellos

Mania

Seneca in Hercule furente,

Prius extinguet ortus, referet occasus diem,

Pax ante nivibus & flammis erit,

Et Syll, Syculum iunget Aufonia latus,
Priusq, & multo vicibus alternis fugax,
Euripus unda stabit Euboica piger,
Idem in Thyeste.

———— at hereas prius,

Perfundet arctos pontus & sculirapax,
Consistet astus unda, & Ionio seges.

Natur a pelago surget, & lucem dabit,

Nox atra, terris ante cum flammis aqua,

Cum morte vita, cum mari ventus fidem,

Fedusq, iunget,

Idem in Thebaide

———— Ipsa se in leges novas,

Natura vertet, reget in fontem citas

Revolutas undas amnis & noctem afferet

Phebaa lampas, hesperus faciet diem,

Idem in Oeta,

Iungentur ante saeva sideribus freta,

Et ignis unda, tartaro tristipolus,

Lux alma tenebris roscida nocti dies.

Idem in Hypolito,

———— Ignibus iunges aquas,

Et amica ratibus ante promittet unda,

Incerta sirtis ante ab extremo sinu,

Esse-

Hesperia Thetis lucidum attollet diem,

Et ora damis blanda praebeunt lupi,

Idem in Hercule Oebæo,

————— *Ante occasum diei,*

Nascetur Indis, ante, glaciale polum

Scythasve tepida Phabus afficiet rota,

Idem, *Ante nascetur seges in profundo,*

Velfretum dulci resonabit unda,

Ante descendet glacialis urse,

Sidus, Sponto vetito fruetur.

Idem Ibidem,

Descendet astris luna desertis licet,

Et bruma messes videat, Et cantu fugax,

Sit deprehensum fulmen Et versa vice,

Medius coactis fugerit stellis dies,

Idem ibidem.

Mutetur urbis vallibus currat novis Isthm

Novasq, Thanais accipiat vias,

Claudianus, in victor. Sturion. in Alaricum.

Irriget Aegyptum Tanais Maotida Nilus

Eurus ab occasu Zephyrus se promat ab Intis

Caucasisq, Iugis calidoq, migrantibus auro

Getulas Aquilo glacie constringat arnas,

Idem in consulatu probi.

C

Ante

*Ante dabunt hyemes Nilum per flumina dams
Errabunt glacieq, niger damnabitur Indus
Ante Thyesteis iterum conterrita mensis
Intercisa dies refugos vertetur in ortus,*

Pamphilius Saxus Elog. 12.

*Sydera quum radios spargunt tellure sub ima
Aëra quum piscis cum colet a quor avis,
Quum Cervus pavidus Massylla per arva leones
Pellet, hyems tepidi tempore veris erit,*

Strotza Pater lib. 1. Erotic.

*Ergo prius tellas aliment a negaverit orbi
Et novus Hesperio, surget ab axe dies,
Ante Pados agas atq, Athesi mistabitur Isler,*

Idem lib. 5. Erotic.

*Ergo scylla prius scyllaq, adversa carybdis,
Præbuerint fessis puppibus hospitium
Ante suo Nereus gelidas admiserit arctos,
Æquore terra polus fiet, Æ ignis aqua,
Mutatæ prius accipient nova corpora forma,*

Calaphurnius apud Erasmus in adagiis.

*Astyle credibile est si vincat acanthide cornix
Vocalem superet si turpior Ædona bubo,
Et testud prius leporem præverterit,*

Culentius lib, 2, Eleg.

Ante

Ante per ignotos errabunt sydera fluctus
Pascenturq; leues aquora lata boves,
Antea squamiferis habitari piscibus aquor,
Desinet, ante freto, currere curvaratis,
Ante polosimilis populus insidiabitur ante,
Proximus in vetitas corruet angvis aquas,

Pontanus lib. i. de stellis.

Sed prius Herculei torrentia sydera monstri
Solstitio vicina domus locaq; edita cali,
Diffundent terris hyemem glacialibus Euris,
Ante & conspicui summo de cardine mundi,
Flava lycæonio surget pallantias axe,
Atq; diem a verso subtervehet Auster Olympo,
Stabunt & cali septem labantia signa,

Baptista pius.

Nam prius incolles rebor vaga flumina ferri
Et mixto eripidi semine Gryphes equo,
Idem, Sythonio prius orbes te pescere credam,
Memnonio & tingi posse colore nives
Excelsaq; vagis undabunt piscibus alpes,
Nullaq; Athlant ei gurgitis unda fluet,
Hesperioq; nitens Phæbus consurget ab axe,
Atq; pari Euphrates Tigris & ore ruent,
Idem, Ante caput Nili deprendet & ore sesostris

C 2

De-

Deponet virus & Stygis unda sum,
Idem, Promptius expediam, quot fulgeat ignibus
ather,

Et quota in Oceani bellua mole natet,
Astra sagittiferam precedent fulgida mitram,
Solis & obscura nocte uehentur equi,
Magnaq; nigrantem lux irradiabit Avernum,
Luror & aethereos cinget ubiq; polos
Et superum iurare (licet metus urgeat illos)
Sancta cohors Aegias non dubitabit aquas,
Per sylvas volitare canes volucresq; ferarum
Cernemus, duri lustra habitare & soli
Committentq; lupi Danae sua corpora rostro,
Et lepus Arcadico rostra habitat a cani,
Et Phatont aicycnus non immemor axis,
Fulmineas cupiet scandere posse domos,
Desinet aquoreis, caput obiectare procellis,
Æacus & rapidi non petet ima maris,
Turbaq; Memnonidum canet exequialia mitis,
Iusta, neq; hac tumuli tinget herilis humum
Congeret aëria nidum super arbore perdix,
Thysbeas linquet, blanda columba palas,
Diliget immitem pia Dedalion coturnix,
Fida gemelliparae que tulit auxilia,

Cui

Cui volucris subito data veris coloris imago,
Dum fugit omni voli dulcia fata Jovis
Labilis audaci congru murena relinques,
Et cum squamigeris Barreferes odium
Nilicolamq feram, cantus crocodilon Ichneumō,
Diliget, insidam rex Halietus avem,

Palladius Soranus.

Desinet ergo prius fragili mihi gutture lingua,
Idem, Mella prius fierent, quae sunt contraria dulci,
Duraq, spectares mollia saxa prius,
Idem, Ergo mella prius fient contraria dulci,
Collidura prius fient, & maxima parva,
Aut freta poma dabunt semper redolētia flores,
Pascua, rura, domos, vivencia cūcta fovebunt,
Et pisces quin terra feret, quam navita prudens
Sulcabit, timidos fluctus quae concita tollet,

Petrarcha.

Tum nostro Galatea, tuum de pectore nomen,
Exibit, fugient propriis dum sedibus astra,
Mellis apes studium linquent, nidosq, columba,
Coniugium turtur, pradam lupus arbula caprea,
Custodita dolos mulier mendacia servus,
Idem ————— Validum prius agra leonem,
Sternet ovis, prius armigerum philomela tonentis
Vicerit, C. 3 Et

Et quæ istiusmodi dicteria plura sunt, quæ talem impossibilitatem hujus vel alterius facti indicant, quæ ex antipathiis & naturæ impotentiis, & contrarietatibus exurgunt, quibus sibi invicem res quædam adversantur, inter se discordant, & naturale odium fovent, ut alterum nequeat ferre alterum sed sibi invicem vel bellum inferant, vel se mutuo tollant, & aboleant, ut existente uno alterum cessare cogatur, qualia sunt dies & nox, lux & tenebræ, amarum & dulce, ignis & aqua, Elephas & mus, Crocodylus & Ichneumon, Sues & equi, Partherus & Simia, Serpentes & Cervi, magnes & adamas, aranea, & bufo, præsertim vero oves & lupi, inter quos talis antipathia est, ut sibi non salutem in vita, sed in morte adversentur, ut chordæ ex illorum intestinis factæ uno instrumento musico applicatæ, inter se consonare nequeant, nec non inter leones & gallos gallinaceos, inter quos tanta est antipathia, ut Leo à voce galli cohorrescat, licet animalium sit fortissimum animosissimumque, à quibus similes impotentia defumi possent, & dici, quod prius inter illas res amicitia constitui queat quam hoc vel illud possit fieri, si quicquam impossibile confirmandum esset, de quibus M. Samuel Mejerus Clafs. I. lib. 2. cap. 6. pag. 195. Nucleo hist. & Iohan. Ravis in officina pag. 154.

Digref

Digressio,

Ad secundam huius Scripti partem, in qua antecedentium praxis atq; applicatio instituitur,

ESt ergo hæc prima huius scripti pars, de qua hucusque diximus, quod consistat in rerum quorundam, quæ pro factu impossibilibus habentur, commemoratione.

Quam jam excipere debebat, altera, quæ consistit in illius usu, praxi & applicatione, qua docendum ad quid nimirum præcommemorata infervire debeant, videlicet, quod ex illis discendum quod in illorum numero, quæ pro factu impossibilibus haberi queant, quoq; præsentium temporum pax sit, ut merito pro miraculo habenda, propterea quod ferè præter spem, præterq; hominum opinionem atq; expectationem accidit, quæ hac de re antecedentibus temporibus potuisset concipi, ut si quis fuisset, qui illam ipsam paulò ante elapsis annis prædixisset, quod ita, pro ut nunc ante oculos est, extitura sit, illud ipsum credi non potuisset, sed assertor ille à non paucis mendacij argutus & pro falso propheta & impostore fuisset habitus qui hominibus fucum, & palpum facere & illos inescare voluisset, ut eorum gratiam iniret, & auram popularem venaretur.

Quemadmodum è scriptura Sacra demonstratur, quod causæ dubitandi non postremæ occurrant, quæ è Diaboli nequitia, ipsorum hominum malitia, & occultis quibusdam Scripturæ oraculis, quibus ultimo mundo non nihil sinistra fata potius ad bellum quàm ad pacem inclinantia, deter-

determinentur, desumantur, & contrarium jubeant statuerre, quod paulo ante novissimum diem potius bella quam pax speranda sit, & quo magis finis mundi appetet, tanto periculosiora tempora ingruitura sint, quæ bellum potius, quàm pacem secum ferent.

Vt rebus ita constitutis præsentibus nostris mundi temporibus pauca bona, sed potius mala quam bona, potius bella, quam pax speranda fuissent, si res, secundum divina præfagia & hominum merita procedere debuisset, quibus sibi peccatis suis potius Dei Iram & gravissimas pænas quam divinam gratiam conciliant.

Quoniam vero illa ipsa, si satis sufficienter elaborari deberent, non nihil prolixiora possent fieri, quam ut hic loci satis citò & commodè expediri queant, ut non modo crena calami sed præsertim prælotypi producantur, & mihi festinandum sit, quo minus hæc res, quæ propter incidentia quædam gravia impedimenta vel jam ante moram non nihil longiorem, quàm ab initio speratam posse fieri, passa est, diutius protrahatur, & nimis tardè quasi post liminio & post festum perveniat, ea quæ hujus generis porro deficiunt, ad futura alia à me promissa reservanda sunt, & præsens tela abrumpenda est, cum petito ut id ipsum benevolus Lector æquo animo accipere, & ea, quæ hic defunt patienter expectare velit, donec suo conveniente tempore commodè queant consequi, pro quo vicissim sum ad illius officia paratus.

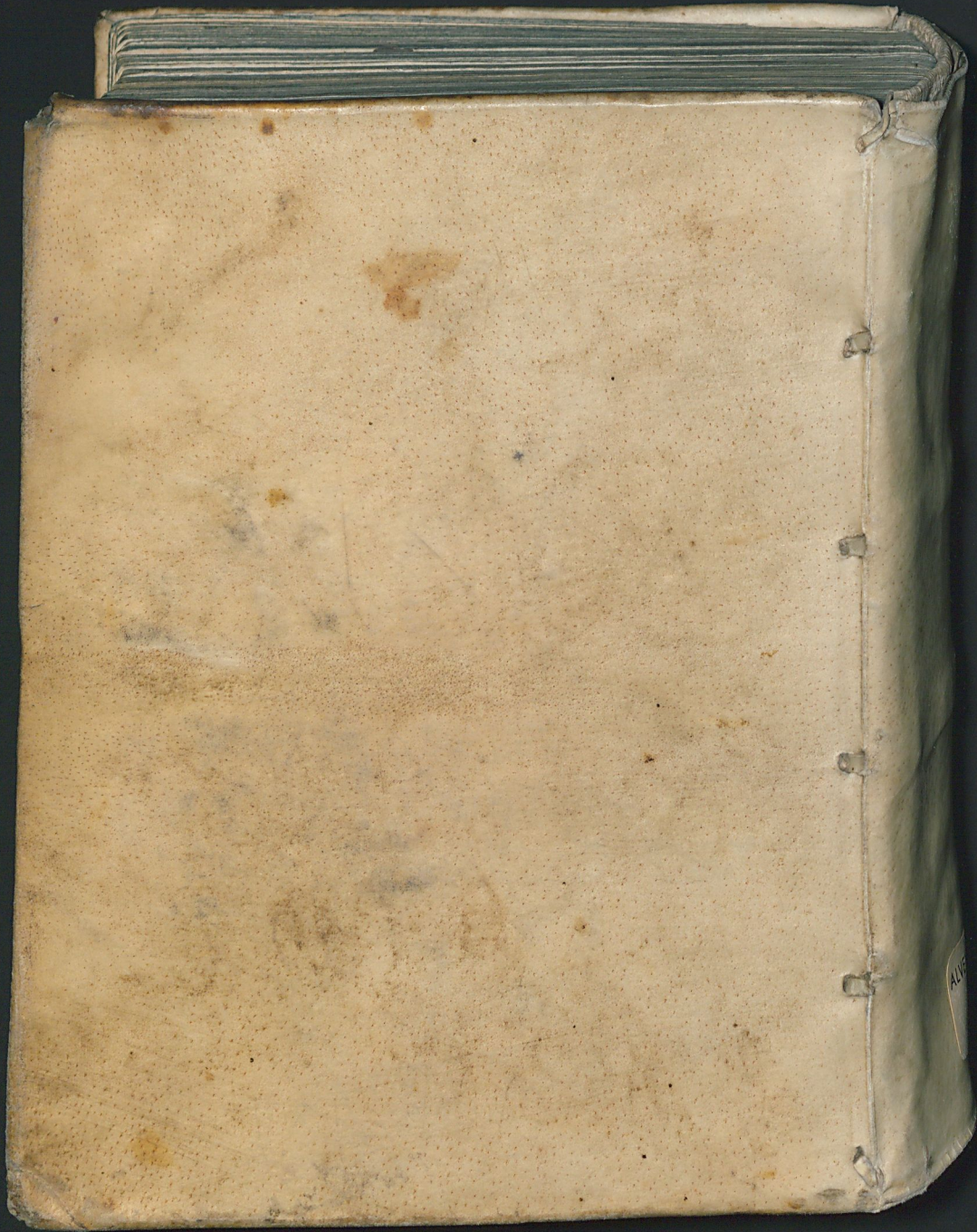
M. CHRISTIANUS CHRISTIAN.

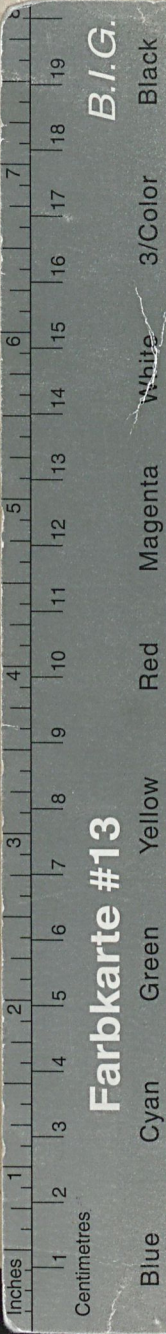
HAB Wolfenbüttel 23

12 104 515

B.I.G.

Farbkarte #13

PACIS

TUTÆ

Æ PACIS

ULUM,

^Ele insigni Dei omnipot
ano Imperio, haud ita pri
beneficio, quomodo illud
stupendo Miraculo haben
, præterque omnem expe
opterea, merito dignis
licandum est,

conservandam memoriam,
nem, & quorumcumq; Chri
udio affecti sunt, congratu
commisum,

2 f 107

CHRISTIANI Stetinsensem
æ Dei quæ Stendaliæ, in proce
bli, in æde Divi Petri colligunt
ij, quod ibidem est,
rem.

Typis Mullerianis.

12